

І СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну	
Повна назва навчальної дисципліни	Біржові спекуляції та основи Інтернет-трейдингу
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Навчально-науковий інститут бізнес-технологій «УАБС» Кафедра міжнародних економічних відносин
Розробник(и)	Пластун О.Л.
Рівень вищої освіти	перший рівень вищої освіти, НРК – 7 рівень, QF-LLL – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл
Семестр вивчення навчальної дисципліни	16 тижнів протягом 6-го семестру
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг навчальної дисципліни становить 5 кредитів ЄКТС, 150 годин, з яких 32 годин становить контактна робота з викладачем (16 години лекцій, 16 години практичних занять), 118 годин становить самостійна робота,
Мова(и) викладання	Українською мовою
2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі	
Статус дисципліни	Вибіркова навчальна дисципліна для всього контингенту крім спеціальності 076 «Підприємництво торгівля і біржова діяльність»
Передумови для вивчення дисципліни	Необхідні знання з: основ економіки
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Крім спеціальності 076 «Підприємництво торгівля і біржова діяльність»
3. Мета навчальної дисципліни	
Метою навчальної дисципліни є формування системи знань в сфері біржових спекуляцій та Інтернет-трейдингу	

4. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Основи біржових спекуляцій.

Поняття біржових спекуляцій. Різниця між спекуляціями та інвестиціями. Сутність та структура фінансового ринку. Види фінансових активів. Міжнародний валютний ринок (FOREX). Учасники валютного ринку.

Тема 2. Основи Інтернет-трейдингу.

Сутність трейдингу. Специфіка та еволюція Інтернет-трейдингу. Переваги та недоліки Інтернет-трейдингу.

Тема 3. Основи маржинальної торгівлі.

Основи маржинальної торгівлі. Базові поняття трейдингу.

Тема 4. Основи фундаментального аналізу.

Сутність і складові фундаментального аналізу. Основні макроекономічні показники розвитку країни. Монетарна політика держави та валютний курс.

Тема 5. Основи технічного аналізу.

Сутність та історія виникнення технічного аналізу. Основні методи технічного аналізу. Графічні методи технічного аналізу. Технічний аналіз з використанням середніх. Трендові індикатори. Осцилятори. Деякі методи східного технічного аналізу.

Тема 6. Торгові стратегії.

Що таке торгова стратегія. Вибір елементів для побудови торгової стратегії.

Тестування та оцінка ефективності торгової стратегії.

Тема 7. Психологія трейдингу.

Поведінкові аспекти трейдингу. Типові помилки трейдерів. Психологічні лопушки.

Ефект натовпу.

Тема 8. Управління капіталом

Сутність управління капіталом. Методи управління капіталом. Марітнегейл та анти-мартингейл.

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

РН1.	Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.
РН2.	Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, програмні пакети загального і спеціального призначення.
РН3.	Систематизувати й упорядковувати отриману інформацію щодо процесів і явищ у світовому господарстві; оцінювати та пояснювати вплив ендогенних і екзогенних факторів на них; формулювати висновки і розробляти рекомендації з урахуванням особливостей національного і міжнародного

	середовища
РН4.	Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.
РН5.	Досліджувати економічні явища та процеси у міжнародній сфері на основі розуміння категорій, законів; виділяючи й узагальнюючи тенденції, закономірності функціонування та розвитку світового господарства з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків
6. Роль навчальної дисципліни у досягненні програмних результатів	
Програмні результати навчання, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна:	
ПРН1	Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.
ПРН3	Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, програмні пакети загального і спеціального призначення.
ПРН4	Систематизувати й упорядковувати отриману інформацію щодо процесів і явищ у світовому господарстві; оцінювати та пояснювати вплив ендогенних і екзогенних факторів на них; формулювати висновки і розробляти рекомендації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища
ПРН7	Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.
ПРН18.	Досліджувати економічні явища та процеси у міжнародній сфері на основі розуміння категорій, законів; виділяючи й узагальнюючи тенденції, закономірності функціонування та розвитку світового господарства з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків
7. Види навчальної діяльності та навчальних занять	
7.1 Види навчальних занять	
Видами навчальних занять при вивченні дисципліни є лекції (Л) та лабораторні заняття (ЛЗ):	
Тема 1. Основи біржових спекуляцій	
Л 1. Поняття біржових спекуляцій. Різниця між спекуляціями та інвестиціями. Сутність та структура фінансового ринку. Види фінансових активів. Міжнародний валютний ринок (FOREX). Учасники валютного ринку.	
ЛЗ 1. Лабораторна робота №1 «Знайомство з торговим терміналом MetaTrader 4» Види відкладених ордерів, що доступні в програмі MetaTrader 4. Знайомство з інтерфейсом програми MetaTrader 4. Знайомство з видами графічного відображення цін, налаштування графіків. Відкриття демо-рахунку (сума 10000 USD, плече 1:100, записати логін та пароль).	
Тема 2. Основи Інтернет-трейдингу.	

Л2. Сутність трейдингу. Специфіка та еволюція Інтернет-трейдингу. Переваги та недоліки Інтернет-трейдингу.

ЛЗ2. Лабораторна робота №1 «Знайомство з торговим терміналом MetaTrader 4»
Ознайомлення з елементами інтерфейсу «Огляд ринку» та «Термінал». Налаштування «Огляду ринку»: додавання та видалення інструментів. Робота з «Терміналом»: моніторинг балансу, аналіз історії рахунку, додавання сигналів. Проведення 10 угод (різні інструменти, різні обсяги)

Тема 3. Основи маржинальної торгівлі.

Л3. Основи маржинальної торгівлі. Базові поняття трейдингу.

ЛЗ3. Лабораторна робота №2 «Робота з відкладеними ордерами в торговому терміналі MetaTrader 4».

Види відкладених ордерів, що доступні в програмі MetaTrader 4. Виставити по одному з торгових інструментів всі доступні відкладені ордери. Проведення 10 угод (різні інструменти, різні обсяги) в рамках практики інтуїтивного трейдингу

Тема 4. Основи фундаментального аналізу

Л4. Сутність і складові фундаментального аналізу. Основні макроекономічні показники розвитку країни. Монетарна політика держави та валютний курс.

ЛЗ4. Лабораторна робота №3 «Трейдинг на новинах та результатах фундаментального аналізу».

Вивчити економічний календар. Визначити ключові фундаментальні події. Здійснити ряд торгових угод на базі торгівлі на новинах з поясненням причин входу в трансакцію та виходу. Здійснити ряд торгових угод на базі торгівлі за результатами фундаментального аналізу. Аналіз отриманих результатів та формування висновків

Тема 5. Основи технічного аналізу

Л5. Сутність та історія виникнення технічного аналізу. Основні методи технічного аналізу. Графічні методи технічного аналізу. Технічний аналіз з використанням середніх. Трендові індикатори. Осцилятори. Деякі методи східного технічного аналізу.

ЛЗ5. Лабораторна робота №4 «Проведення технічного аналізу в торговому терміналі MetaTrader 4»

Додавання ліній супротиву та підтримки в програмі MetaTrader 4. Побудова каналів. Пошук графічних фігур (паттернів) та відкриття угод за їх сигналами. Робота з індикаторами в програмі MetaTrader 4 (додавання, вилучення, налаштування параметрів). Торгівля на базі сигналів технічних індикаторів

Тема 6. Торгові стратегії.

Л6. Що таке торгова стратегія. Вибір елементів для побудови торгової стратегії. Тестування та оцінка ефективності торгової стратегії.

ЛЗ 6. Лабораторна робота №5 «Скальпінг в торговому терміналі MetaTrader 4». Що таке скальпінг та види скальперських стратегій торгових. Провести 50 угод, використовуючи різні скальперські стратегії. Аналіз результативності та вибір оптимальної скальперської стратегії

Тема 7. Психологія трейдингу.

Л7. Поведінкові аспекти трейдингу. Типові помилки трейдерів. Психологічні лопушки. Ефект натовпу.

ЛЗ 7. Лабораторна робота №6 «Тестування торгових стратегій в торговому терміналі MetaTrader 4»

Ознайомлення з елементом програми «Тестер стратегій». Тестування виданої стратегії та пошук оптимальних параметрів.

Тема 8. Управління капіталом

Сутність управління капіталом. Методи управління капіталом. Марітнегейл та анти-мартингейл.

ЛЗ 8. Лабораторна робота №6 «Тестування торгових стратегій в торговому терміналі MetaTrader 4»

Тестування виданої стратегії та пошук оптимальних параметрів. Автоматичний трейдинг

7.2 Види навчальної діяльності, що формують навчальне навантаження здобувача вищої освіти

- НД 1. Виконання лабораторних робіт 1-6;
- НД 2. Усне опитування за результатами вивчення тем 1-8;
- НД 3. Усна доповідь, презентація або реферат за темою на вибір в межах тем 1-8;
- НД 4. Виконання індивідуального завдання за результатами вивчення тем 1-8;
- НД 5. Самостійне опрацювання дискусійних питань

8. Методи викладання, навчання

Дисципліна передбачає навчання через:

- МН1. Інтерактивні лекції;
- МН2. Проблемні лекції;
- МН3. Лабораторні заняття;
- МН4. Аналітична робота;
- МН5. Навчальна дискусія.

Лекції надають студентам матеріали з основ біржових спекуляцій та Інтернет-трейдингу, що є основою для самостійного навчання здобувачів вищої освіти (РН 1-

5). Лекції доповнюються практичними заняттями, що надають студентам можливість застосовувати теоретичні знання на практичних прикладах (РН 1 -5). Використання лабораторних робіт для вирішення практичних ситуацій на основі Інтернет-трейдингу дає можливість закріплення теоретичних знань на практиці (РН 1). Самостійному навчанню сприятиме підготовка до лекцій, лабораторних занять, а підготовка презентацій, що будуть представлені іншим студентам, а потім проаналізовані, обговорені та продемонстровані під час навчальної дискусії (РН 2).

9. Методи та критерії оцінювання

9.1. Критерії оцінювання

Підсумкове семестрове оцінювання навчальної роботи студента: оцінювання відповідно до отриманих за семестр рейтингових балів здійснюється за такою шкалою:

Шкала оцінювання ECTS	Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
A	Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	$90 \leq RD \leq 100$
B	Вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	$82 \leq RD \leq 89$
C	Загалом правильна робота з певною кількістю помилок		$74 \leq RD < 81$
D	Непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	$64 \leq RD < 73$
E	Виконання задовольняє мінімальні критерії		$60 \leq RD < 63$
FX	Можливе повторне складання	2 (незадовільно)	$35 \leq RD < 59$
F	Необхідний повторний курс з навчальної дисципліни		$RD < 34$

Студенти, які мають рейтинговий бал за семестр менше 35 (F), до заходу підсумкового семестрового контролю не допускаються.

9.2 Методи формативного оцінювання

За дисципліною передбачені такі методи поточного формативного оцінювання: настанови викладача в процесі виконання лабораторних робіт, захист презентацій (доповідей, рефератів) та захист індивідуального дослідницького завдання.

9.3 Методи сумативного оцінювання

Оцінювання протягом семестру проводиться у формі усних опитувань (M1), захисту індивідуальних презентацій (доповідей, рефератів) (M2) виконання лабораторних робіт (M3) перевірки індивідуального дослідницького завдання (M4). Всі роботи повинні бути виконані самостійно. Індивідуальні завдання, схожі між собою, будуть відхилені.

Оцінка студента формується таким чином:

1. Індивідуальне дослідницьке завдання у вигляді презентації, доповіді, реферату (виконання, презентація, захист) 20 балів.
2. Виконання лабораторних робіт 30 балів;
3. Усне контрольне опитування 8 заходи по 5 балів, всього 40 балів;
4. Модульна контрольна робота 10 балів.

В особливих ситуаціях робота протягом семестру може бути виконана дистанційно:

1. Виконання розрахункових робіт (виконання, захист) 30 балів,
2. Письмове контрольне опитування (виконання) -40 балів;
3. Індивідуальне дослідницьке завдання (виконання, захист) 30 балів.

Форма підсумкового контролю – залік.

Перевірка написання курсової роботи як індивідуальної дослідницької роботи – окрема оцінка за 100-бальною шкалою

10. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

10.1 Засоби навчання

Навчальний процес потребує використання технічних засобів для представлення презентацій (комп'ютер, проектор) (ЗН 1), а також для виконання та захисту лабораторних робіт (комп'ютер) (ЗН 2)

10.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Основна література.

1. Прогнозування фінансових ринків: сучасні концепції та нові підходи: монографія / О.Л. Пластун. – Суми : ДВНЗ «УАБС НБУ», 2014. – 401 с.
2. Технический анализ для начинающих. (Серия «Reuters для финансистов») /Пер. с англ. –М.: Альпина Паблишер, 2001. – 184 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Лабораторні роботи з дисципліни «Біржові спекуляції та основи інтернет-трейдингу» (електронні матеріали)
2. Презентаційні матеріали до лекцій за темами з дисципліни «Біржові спекуляції та основи інтернет-трейдингу» (електронні матеріали)
3. Pro Finance Service [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.forexpf.ru/>

II ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Тема	Загальний обсяг, годин	Лекції, годин	Практичні заняття, годин	Лабораторні роботи, годин	Самостійне опрацювання матеріалу (СРС), годин	Індивідуальні завдання, годин (із обсягу СРС)
_____ денна _____ форма навчання							
1	Тема 1. Основи біржових спекуляцій.	15	2		0	13	
2	Тема 2. Основи Інтернет-трейдингу.	19	2		2	15	
3	Тема 3. Основи маржинальної торгівлі.	19	2		2	15	
4	Тема 4. Основи фундаментального аналізу.	19	2		2	15	
5	Тема 5. Основи технічного аналізу.	19	2		2	15	
6	Тема 6. Торгові стратегії.	19	2		2	15	
7	Тема 7. Психологія трейдингу.	19	2		2	15	
8	Тема 8. Управління капіталом	19	2		2	15	
	<i>Module control 1</i>	2	0		2		
Всього з навчальної дисципліни за _____ денною _____ формою навчання: <small>(вказати – денною або заочною (дистанційною))</small>		150	16		16	118	
Схвалено на засіданні кафедри, протокол № _____ від «___» _____ 20__ р.							
Завідувач кафедри _____ (назва кафедри)		_____ (підпис)		_____ (прізвище та ініціали)			
ПОГОДЖЕНО: ¹⁾							
Керівник проектної групи (гарант освітньої програми « »)		_____ (підпис)		_____ (прізвище та ініціали)			
Керівник проектної групи (гарант освітньої програми « »)		_____ (підпис)		_____ (прізвище та ініціали)			

Узгодження результатів навчання з методами викладання, навчання та оцінювання

Програмні компетентності / результати навчання	Результат навчання за дисципліною	Види навчальних занять	Види навчальної діяльності, що формують навчальне навантаження здобувача вищої освіти	Методи, технології викладання і навчання	Засоби навчання	Методи та критерії оцінювання
СК01/ПР01.	РН1	Л 1-8 ЛЗ 1-6	НД 1-5	МН 1-5	ЗН1, ЗН2	М 1-4
СК05/ПР10.	РН2	Л 1-8 ЛЗ 1-6	НД 1-5	МН 1-3,5	ЗН1, ЗН2	М 1-4
СК07/ПР23.	РН3	Л 1-8 ЛЗ 1-6	НД 1-5	МН 1-4	ЗН1, ЗН2	М 1-4
СК15/ПР27.	РН4	Л 1-8 ЛЗ 1-6	НД 1-5	МН 1-2	ЗН1, ЗН2	М 1-4
СК16/ПР28.	РН5	Л 1-8 ЛЗ 1-6	НД 1-5	МН 1,2,5	ЗН1, ЗН2	М 1-4

**Регламент навчальної дисципліни
РОБОЧИЙ РЕГЛАМЕНТ
МОДУЛЬНО-РЕЙТИНГОВОГО КОНТРОЛЮ І ОЦІНЮВАННЯ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«БІРЖОВІ СПЕКУЛЯЦІЇ ТА ОСНОВИ ІНТЕРНЕТ-ТРЕЙДИНГУ»**
(2020/2021 навч. рік, 2-й семестр викладання, всі спеціальності, денна форма навчання)

- 1. Структура навчальної дисципліни:** загальний обсяг 150 год. / 5 кред.; Лк. – 16 год. /8; пр. – 16 год. /8; СРС – 118 год.; МА (модульна атестація – д/з).
- 2. Організація навчального процесу:** семестрів викладання – 1; модульних циклів – 1.
- 3. Шкала оцінювання з навчальної дисципліни:** R = 100 балів.
- 4. Розподіл рейтингових балів за видами навчальної роботи:**
  - а) Робота на аудиторних заняттях** – всього 10 балів при відвідуванні 100% аудиторних занять; за наявності пропусків з неповажної причини кількість балів пропорційно зменшується.
  - б) Участь у групових заняттях з опитуванням студентів** (в формі усного контрольного опитування, 8 заходів по 5 балів за захід, максимум 40 балів) – всього 40 балів.
  - в) захист лабораторних робіт** (6 робіт по 5 балів за роботу, максимум 30 балів;)– 30 балів
  - г) Складання комплексних письмових модульних контролів** – всього 10 балів.
- 5. Підсумок рейтингових балів за модульними циклами** (при позитивному оцінюванні):
1-й модульний цикл: (8 лк, 8 пр.з., 8 заходів письмового контрольного опитування, захист 6 розрахункових робіт, модульний контроль) – 60...100 балів.
- 6. Умови ліквідації заборгованостей з поточної роботи:** перескладання підсумкового модульного контролю студентами, які отримали рейтинговий бал за модульний цикл, що відповідає незадовільній оцінці (менше зазначеної в п. 5), проводиться не пізніше двох тижнів після атестаційного. Позитивні оцінки з модульного циклу в цілому та його складових не підвищуються. При негативному оцінюванні студент має право на одноразове перескладання заходу поточного контролю.
- 7. За рішенням викладача або кафедри нараховуються заохочувальні бали за наступні види робіт:**
  - за систематичну продуктивну активність під час проведення аудиторних занять;
  - за виконання завдань підвищеної складності, або за виконання аналітичних оглядів за тематикою навчальної дисципліни чи споріднених дисциплін (конкретне значення визначає викладач);
  - за участь у конференціях, олімпіадах, іншій науковій, методичній роботі тощо.
- 8. Підсумкове семестрове оцінювання навчальної роботи студента:** оцінювання відповідно до отриманих за семестр рейтингових балів здійснюється за такою шкалою:

Шкала оцінювання ECTS	Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
A	Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	$90 \leq RD \leq 100$
B	Вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	$82 \leq RD < 89$
C	Загалом правильна робота з певною кількістю помилок		$74 \leq RD < 81$
D	Непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	$64 \leq RD < 73$
E	Виконання задовольняє мінімальні критерії		$60 \leq RD < 63$
FX	Можливе повторне складання	2 (незадовільно)	$35 \leq RD < 59$
F	Необхідний повторний курс з навчальної дисципліни		$RD < 34$

Студенти, які мають рейтинговий бал за семестр менше 35 (F), до заходу підсумкового семестрового контролю не допускаються.

Лектор потоку

_____

О.Л.Пластун

Завідувач кафедри

_____

Ю.М.Петрушенко

«__» _____ 201_р.